

почуття, смаки, потреби, які свого часу набувають художньо-естетичної форми[2, с.24].

М. Гольберг зауважує, що для розуміння явищ художньої культури, особливо мистецтва, необхідно навчити давати оцінку художньо-естетичним виробам. Важливим є завдання навчити людину «входити в світ прекрасного» [3, с.61]. Художня культура здатна формувати духовні та художні потреби на особистісному й на професійному рівнях, художній світогляд, готовність до мистецького діалогу, уміння сприймати й інтерпретувати твори мистецтва.

Т. Іванова зазначає, що майбутній педагог має знати основи загальної світової культури. Вона підкреслює, що педагог сьогодні має відтворюватись не стільки як професіонал, скільки як «носіє цілісного культурного потенціалу» [3, с.34].

Сьогодні тривають пошуки науковцями й педагогами шляхів відходу від вузько спеціалізованого навчання, спрямованого лише на професійну підготовку майбутніх педагогів.

Отже, вирішення проблеми культурологічного підходу і формуванні художньої культури особистості майбутніх педагогів потребує подальшого удосконалення: впровадження в навчальний процес підготовки майбутніх педагогів більше предметів художньо-естетичного циклу; створення педагогічних умов, які б стимулювали формування художньої культури майбутніх педагогів.

Список використаних джерел

1. Кондрацька Л. А. Антропологічний погляд на проблему культурологічної підготовки особистості майбутнього вчителя мистецтва / Л. А. Кондрацька // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2002. – №6. – С. 202 – 214.
2. Миропольська Н. Є. Формувати почуття прекрасного / Н. Є. Миропольська – К.: Т-во «Знання» УРСР, 1987. – 32 с.
3. Основи викладання мистецьких дисциплін/За заг. ред. О. П. Рудницької. – К., 1998. – 183 с.

УДК 371.03-057.874 «7124»

МІШКО М. В.,
ЛАЛАК Н. В.,
Мукачівський державний університет, Україна

ГЕНЕЗИС І СУТНІСТЬ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ ЯК ОСОБЛИВОЇ МОДЕЛІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Звертаючись до історії педагогічної думки, можна помітити, що на кожному етапі розвитку історико-педагогічного процесу вчені-педагоги цікавились питаннями підвищення ефективності навчання молоді, пов'язуючи це зі змінами в організації та методиці навчання. Для кожної епохи було характерним прагнення педагогів активізувати процес навчання з урахуванням індивідуальних рис особистості учня, виховувати його у спілкуванні з учителем та однолітками тощо. Це завдання в різні часи розв'язувалось по-різному.

Ще у стародавні часи філософ Сократ вів бесіди з учнями, спрямовував своїх слухачів шляхом запитань і відповідей знаходити «істину», при цьому не пропонуючи їм готових положень і висновків. Подібні думки знаходимо у працях

Платона, Марка Фабія Квінтіліана, давньокитайського філософа Конфуція. Цікавими для нашого дослідження є погляди Володимира Мономаха, який уперше у вітчизняній літературі обґрунтував необхідність зв'язку освіти з потребами життя особистості та її діяльністю. При цьому звернув особливу увагу на необхідність розвитку в дітей ініціативи і працездатності. Видатний діяч української церкви, першозасновник вищої школи в Україні, педагогічний діяч Петро Могила «не даючи вікової періодизації, звертав увагу на важливість постійної зміни «способів» (методів) проведення освітньо-виховної роботи, які б відповідали рівневі розумового й морального розвитку учня» [1, с. 285].

На території України у 20-х рр. XX ст. словесні методи навчання взагалі були оголошені пасивними. Їм протиставлялись активно-трудоий, дослідницький, практичний, лабораторний, евристичний, проектний та інші методи, що складали групу методів активного навчання. Особливості використання активних методів навчання висвітлювали у своїх працях П. Блонський, Б. Ігнат'єв, В. Марков, І. Резник, С. Шацький. Подальшу розробку питань активізації навчання знаходимо у творчій діяльності вчителів-новаторів 80-х років XX ст. – Ш. Амонашвілі, С. Лисенкової, Є. Ільїна, В. Шаталова та ін., у теорії розвивального навчання Д. Ельконіна – В. Давидова.

У другій половині – наприкінці 90-х рр. XX ст. термін «активні методи» все частіше починає застосовуватись по відношенню до принципово нових методів навчання, таких як дискусія, дебати, прес-конференція, інсценування, ділові ігри тощо. У цей же період вперше на пострадянському просторі почав використовуватись термін «інтерактивні методи», причому під це поняття підпадали саме названі вище методи.

Дефініцію «інтерактив» О. Пометун та Л. Пироженко трактують в перекладі з англійської як «inter» – взаємний і «act» – діяти, інтерактивний – здатний до взаємодії, діалогу [2, с. 357]. Інтерактивне навчання – це специфічна форма організації пізнавальної діяльності, яка має передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність. Інтерактивність у навчанні можна пояснити як здатність до взаємодії, перебування у режимі бесіди, діалогу, дії. Відповідно, у дослівному розумінні інтерактивним може бути названий метод, в якому той, хто навчається, є учасником, який здійснює щось: говорить, управляє, моделює, пише, малює тощо, тобто не виступає тільки слухачем, спостерігачем, а бере активну участь у тому, що відбувається, власнестворюючи це.

На наш погляд, в умовах інтерактивного навчання можлива послідовна та ефективна реалізація іншого важливого сучасного підходу до навчання – діяльнісного. Інтеракція дозволяє уникнути одноманітності освітнього середовища і монотонності навчального процесу, створює умови для зміни видів роботи. Обов'язкове поєднання різних видів діяльності та їхня координація є необхідною умовою виникнення в учня здатності до реалізації різноманітних видів діяльності, а відповідно і нових пізнавальних потреб. Множинність видів діяльності, а головне – переходи між різними по типу регламентації і типу відповідальності видами діяльності, створюють умови для розвитку у дітей здатностей формулювати власну

мету, співвідносити поставлену мету і умови її досягнення, будувати програму дій відповідно до власних можливостей. Суть інтерактивного навчання полягає у тому, що навчальний процес відбувається тільки шляхом постійної, активної взаємодії всіх учнів. Це – співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці) де і учень, і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання та розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють.

Таким чином, однією з сучасних технологій, що останнім часом широкозапроваджується у навчальний процес є інтерактивна технологія. Її виникнення, генеза і розвиток тісно пов'язані з ідеями активного навчання, що виникли ще у стародавні часи. На різних етапах історико-педагогічного процесу існували і розвивались різноманітні моделі активного навчання. Інтерактивні методи навчання виникли в зарубіжній школі у 80-х рр. ХХ ст. і у 90-х з'явилися на пострадянському просторі. Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне розв'язання проблеми на основі аналізу обставин та відповідної ситуації. Воно ефективно сприяє формуванню навичок і умінь, виробленню цінностей, створенню атмосфери співробітництва, взаємодії, дозволяє педагогу стати справжнім лідером дитячого колективу.

Список використаних джерел

1. Пометун О. І. Інтерактивні методи навчання / О. Пометун. – // Енциклопедія освіти / АПН України ; гол. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С. 357.
2. Українська педагогіка в персоналіях: у 2 кн.: навч. посіб. / за ред. О. В. Сухомлинської. – К. : Либідь, 2005. – Кн.1. – 624 с.

УДК 37.043.2-056.2/3

МІШКУЛИНЕЦЬ О.О.
Гуманітарно-педагогічний коледж МДУ, Україна

СПЕЦИФІКА РОБОТИ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Пріоритети прав людини є домінуючими в процесі реалізації євроінтеграційних устремлінь нашої держави. Конституція України гарантує право кожного громадянина на доступність якісної освіти. Це в повній мірі повинно стосуватися й дітей з особливими потребами.

Актуальним питанням сьогодення постає проблема навчання дітей з особливими потребами в загальноосвітніх закладах. Адже залучення учнів з обмеженими можливостями до колективу загальноосвітньої школи вимагає від адміністрації та спеціалістів школи створення відповідного «виховного» середовища, орієнтованого на специфіку розвитку цих дітей. Вочевидь, перед загальноосвітніми закладами постає проблема організації необхідних умов для інтеграції учнів з особливими потребами в загальноосвітній простір.

Чимало цінних ідей та рекомендацій щодо проблем організації умов для інтеграції учнів з особливими потребами в загальноосвітній простір знаходимо у

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>